

LASTENSUOJELUN MONITOIMIJAISEN PALVELUTARPEEN ARVIOINNIN EDUT JA KEHITYSTARPEET

Roote Hiltunen
Sosiaalityön käytäntötutkimus
Sosiaalityö
Helsingin yliopisto
Tammikuu 2019

TUTKIMUKSEN KONTEKSTI

Helsingin kaupungin lastensuojelun yksiköissä on lokakuusta 2017 lähtien tehty monitoimijaisia palvelutarpeen arviointeja. Palvelutarpeen arviointi on sosiaalihoitolain (1301/2014) 37 §:ään pohjautuva sosiaalityöntekijän arvio asiakkaan tilanteesta sekä mahdollisten tukitoimenpiteiden tarpeesta. Helsingissä palvelutarpeen arviointeja tehdään pääasiassa työpareittain.

Helsingissä lastensuojelu on jaettu neljään pääalueeseen, jotka on pilkottu edelleen pienemmiksi yksiköiksi. Pohjois-Helsingissä toimivat Malmin ja Maunulan lastensuojelu, Idässä Itäkeskuksen, Vuosaaren ja Kivikon lastensuojelu, Etelässä Kallion lastensuojelu ja Lännessä Lassilan lastensuojelu.

Jokainen lastensuojelun alueyksikkö on jaettu kahteen osaan. Lastensuojelun asiakkuudessa olevat lapsen ja nuoret kuuluvat avohuollon sosiaalityö -yksikköön. Monitoimijaisia palvelutarpeen arviointia suorittaa lapsiperheiden palvelutarpeen arviointi ja tuki -niminen yksikkö.

Monitoimijaisen palvelutarpeen arvioinnin idea on lähtöisin Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus Soccan Kehrä II -hankkeesta. Hankkeen tavoitteena oli kehittää asiakasosallisuutta monitoimijaisessa yhteistyössä. Hankkeen lopputuloksena kehitettiin monitoimijaisen kohtaamisen abc -malli, jonka tavoitteena on lapsen osallisuuden parantaminen.

Monitoimijainen palvelutarpeen arviointi tarkoittaa lastensuojelun kannalta sitä, että palvelutarpeen arvioinnin työpari ei välttämättä ole aina toinen arvioinnin sosiaalityöntekijä, vaan työpari voi tulla esimerkiksi poliisista, perheneuvolasta tai lasten- tai nuortenpsykiatrian poliklinikalta. Lisäksi arvioinnin yksiköissä on osan viikosta fyysisesti läsnä perheneuvolan sosiaalityöntekijä ja psykologi, aikuissosiaalihoaja sekä psykiatrinen sairaanhoitaja.

TUTKIMUKSEN TARKOITUS

Tutkimuksen tarkoituksena on tutkia Helsingin lastensuojelun monitoimijaisen palvelutarpeen arvioinnin etuja ja kehitystarpeita.

Tutkimus on toteutettu analysoimalla työntekijöiden täyttämää lomakkeita.

AINEISTO JA ANALYYSI

Aineistona käytettiin palvelutarpeen arvioinnin työntekijöiden täyttämää MPTA-lomakkeita, joissa työparit vastaavat yhdessä avoimiin kysymyksiin arvioiden monitoimijaisuuden toimivuutta ja kehitystarpeita. Lomake Helsingin lastensuojelun oma lomake ja työntekijöitä on ohjeistettu täyttämään lomakkeita monitoimijaisen palvelutarpeen arvioinnin yksikön alusta alkaen.

Lomakkeita oli yhteensä 35 kappaletta. Analysoitavia lomakkeita oli yhteensä 21 kappaletta. Analyysimetodiksi valikoitui aineistolähtöinen sisällönanalyysi.

TULOKSET

Edut:

- Työnjaon ja yhteistyön sujuvuus
- Oikeanlaisen ja oikea-aikaisen tuen saatavuus
- Näkökulman ja asiantuntijuuden laajentuminen
- Usean asian hoitaminen yhdellä tapaamisella

Kehityskohteet:

- Työnjaon selkiyttäminen (odotukset, velvollisuudet, työntekijöiden väliset roolit)
- Toive monitoimijaisen työntekijöiden tiiviimmästä fyysisestä läsnäolosta lastensuojelun tiloissa.
- Yhteistyöstä sopimiseen nykyistä edistävämät rakenteet.

IDEAT

KEHITTÄMISEEN

Kehitysehdotuksena lomakkeen muuttaminen sähköiseksi ja anonymiksi kattavamman ja luotettavamman analyysin varmistamiseksi.

LUKEMISTA

Kehrä II. Asiakasosallisuus monitoimijaisessa yhteistyössä. Loppuraportti. Kirjoittanut Pyykönen, Riikka. Socca. http://www.socca.fi/files/3375/Kehra_II_loppuraportti_Riikka_Pyykonen.pdf.

Sosiaalihoitolaki 1301/2014. Annettu Helsingissä 30.12.2014. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141301?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=sosiaalihoitolaki#L4P37>.